

Antti Kurvinen kesk ym.

Välikysymys hallituksen alueellisesti syrjivästä politiikasta

Eduskunnalle

Tiet ovat menossa rapakuntoon, lääkärille ei pääse ja vanhuksia hoidetaan huonosti. Tämän hallituksen käynnistämä valtion strateginen yhteistyö rajoittuu vain aivan kaikkein suurimpiin kaupunkeihin.

Jokaisella suomalaisella on oikeus hyvän elämän edellytyksiin. Nyt hallitus on jakamassa suomalaiset postinumeron perusteella useampaan kastiin. Merkittävät kehittämissatsaukset tulevat muutamalle suurimmalle kaupunkiseudulle. Muu maa jätetään oman onnensa nojaan. Orpon ja Purran hallitus laittaa lähes puoli miljardia euroa kannattamattomaksi arvioituun tunnin junaan. Junan kokonaiskustannukset veronmaksajille nousevat tulevaisuudessa useampaan miljardiin euroon.

Samaan aikaan maantiemme täyttyvät rei'istä. Rautatiet ovat siinä kunnossa, että junat hajoavat raiteille. Uuteen miljardi-infraan satsaaminen on yksinkertaisesti väärin tässä tilanteessa. Liikenneväylien korjausvelka on kasvamassa vaalikauden aikana rajusti. Väylien peruskunnossapitoon kohdistetaan tällä hallituskaudella vähemmän rahoitusta kuin edellisellä.

Myöskään verkkoyhteyksiin ei ole satsattu ajan vaatimalla tavalla. Laajakaistarakentamisen rahoitus on lakkautettu ja kännykkäverkon 3G-yhteydet on tällä hallituskaudella suljettu. Suomalaisten sosiaali- ja terveystalvituilla leikataan ennennäkemättömästi. Tällaista lähitalvituilla alasaia ei nähty edes 1990-luvun laman aikana. Hallituksen sanelemilla pakkotahtisilla säästöillä heikennetään entisestään lääkäriin pääsyä ja suljetaan vanhusten tarvitsemia hoivatalvituilla.

Lähitalvituilla leikkaaminen ei ole taloudellisestikaan järkevää — alueet pakotetaan tekemään virheitä, joiden korjaaminen tulee kalliiksi tai on myöhemmin jopa mahdotonta. Hallitus on pitäisi pysäyttänyt sosiaali- ja terveystalvituilla uudistamisen myös kääntänyt sen suunnan kohtalokkaasti. Isolle uudistukselle tulisi antaa mahdollisuus ja alueille työrauha. Perustalvituilla ei korjata toimiviksi, vaan ne rikotaan pikasäästöillä.

Hallitus on käynnistänyt ohjelmansa mukaisesti strategisen yhteistyön suurimpien kaupunkien kanssa. Tähän yhteiskuntapoliittisen kehittämiseen on kelpuutettu mukaan ainoastaan kuusi suurinta kaupunkia. Jopa Jyväskylän, Lahden ja Kuopion kokoiset kaupungit on eristetty ulkopuolelle puhumattakaan muista maakuntakeskuksista tai seutukaupungeista.

Välikysymys VK 2/2024 vp

Sen sijaan, että kaikkia Suomen alueita kehitettäisiin omien vahvuuksiensa pohjalta, hallitus eriarvoistaa alueita. Muutamaa kaupunkiseutua tuetaan lisämenestykseen, kun samanaikaisesti muu Suomi jätetään oman onnensa nojaan.

Hallituksen keskittävä politiikka on johtamassa tuhoisaan noidankehään. Kun palvelut ajetaan alas, lapsiperheet eivät enää muuta alueelle. Kun lapsiperheet eivät asu alueella, väestörakenne vinoutuu entisestään eivätkä alueen yritykset enää löydä työntekijöitä auki oleviin paikkoihin. Kun alueella sijaitseva yritys ei enää saa työntekijöitä, se joutuu sulkemaan ovensa tai muuttamaan muualle. Kun yrittäminen alueella loppuu, loputkin palvelut näivettyvät.

Välikysymyksen allekirjoittajien mielestä jokainen suomalainen on yhtä arvokas asuinpaikastaan riippumatta. Kunnioitamme jokaisen omaa elämäntapaa ja puolustamme tasa-arvoisia elämänedellytyksiä ympäri Suomen.

Suomella olisi mahdollisuus tuottaa työtä ja hyvinvointia kaikilla alueilla. Hallituksen osoittaman Länsirannikon kilpailukyvyn ja kasvun edistämispaketin lisäksi myös muualle Suomeen tarvitaan vastaavia kasvutoimia. Omat luontaiset vahvuutemme ovat kotimaisissa uusiutuviissa luonnonvaroissa, puhtaassa energiassa, ruoassa, vedessä, turvallisessa elinympäristössä, hyvinvoinnissa sekä tietotekniikan soveltamisessa. Näitä voimavaroja on kaikkialla Suomessa. Nyt ne tulisi ottaa käyttöön. Osaavan työvoiman saatavuuden varmistamiseksi alueiden ja niiden yritysten tarpeita koulutuksessa tulee kuunnella vahvemmin.

Erityinen huomio on uudessa maailmanpoliittisessa tilanteessa kiinnitettävä itäiseen Suomeen. Suomen itäraja on myös EU:n ja Naton itäraja. Itäisen Suomen menestys on siksi myös turvallisuuskysymys. On koko Suomen ja kaikkien suomalaisten etu pitää laaja rajaseutu virkeänä, elävänä ja asuttuna. Muuttunut turvallisuustilanne ja huoltovarmuus vaativat myös pohjoisia reittejä länteen.

Meidän on pidettävä puolellemme EU:ssa ja hyödynnettävä täysimääräisesti EU:n alue- ja rakennepolitiikan sekä maatalouden rahoitus. Aluetukia on kohdistettava jatkossakin myös Väli-Suomen pienemmille paikkakunnille. Itäisen Suomen ja Pohjois-Suomen tueksi tarvitaan erityisiä toimenpiteitä ja niille rahoitusta.

Toteuttaisimme ihmisten työpaikkoja turvaavan rakennusalan suhdannepaketin, jolla saataisiin nopeasti liikkeelle tie-, homekoulu- ja muita korjaus- ja rakennushankkeita koko maassa. Paketti sisältäisi myös toimenpidekokonaisuuden itäisen ja pohjoisen Suomen tukemiseksi. Rahat saataisiin luopumalla kalliin ja kannattamattoman tunnin junan pääomittamisesta.

Emme hyväksy kansalaisten lähi- ja peruspalveluiden alasajoa. Palveluita pitää kehittää eikä kääntää uudistuksen suuntaa äkkileikkauksilla. Yksityisten terveyspalveluiden sijaan lisärahoituksella on ensisijaisesti turvattava ihmisten peruspalvelut. Valtavan kalliiksi käyvä vuokratyö on ratkaistava lisäämällä koulutusmääriä ja alan houkuttelevuutta sekä ottamalla käyttöön ammatinharjoittamalli.

Hallitus pysäyttää keskittävällä politikallaan aluetaloudet. Meidän mielestämme nyt tulisi tehdä päinvastoin ja hyödyntää koko Suomen voimaa

Välikysymys VK 2/2024 vp

- luomalla työllistämislle ja työllistymislle edellytykset koko maahan
- turvaamalla eriasteinen koulutus koko maassa
- tekemällä liikenne- ja muita investointeja koko maahan ja edistämällä digitalisoitumista
- turvaamalla laadukkaat ja kohtuuhintaiset lähipalvelut
- toteuttamalla alueellisia ja paikallisia kokeiluja ja
- varmistamalla ruuantuotannon edellytykset koko maassa.

Näin toimimalla Suomen on myös tulevaisuudessa mahdollista olla itsenäinen ja omavarainen maa, jossa jokaisella on aito mahdollisuus valita asuinpaikkansa.

Nyt hallitus on jakamassa Suomen kahteen kastiin: hallitus jakaa Suomen alueet voittajiin ja häviäjiin.

Edellä olevan perusteella ja Suomen perustuslain 43 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan välikysymyksen:

Millä hallitus perustelee yhteiskuntapoliittisen visionsa, jossa julkisia kehittämispanostuksia ohjataan muutamille kasvukeskuksille,

mitä hallitus aikoo tehdä tunnistaakseen alueiden erilaiset vahvuudet, kasvumahdollisuudet ja työvoiman saannin,

miten hallitus varmistaa edellytykset jokaisen alueen menestykselle niiden omien vahvuuksien pohjalta,

miten hallitus aikoo huolehtia osaavasta työvoimasta koko maassa,

miten tasa-arvoiset lähipalvelut turvataan kaikille suomalaisille asuinpaikasta riippumatta,

mitä hallitus tekee turvatakseen itäisen Suomen elinvoiman uudessa turvallisuuspoliittisessa tilanteessa,

miten kaikille suomalaisille turvataan perustuslain takaamat terveyspalvelut asuinpaikasta riippumatta ja

miten laajan tieverkon ja muun infran kehittäminen ja kunnossapito turvataan tilanteessa, jossa julkiset satsaukset on kiinnitetty kannattamattomaan tunnin juna -hankkeeseen?

Välikysymys VK 2/2024 vp

Helsingissä 6.3.2024

Antti Kurvinen kesk
Pekka Aittakumpu kesk
Petri Honkonen kesk
Hannu Hoskonen kesk
Antti Kaikkonen kesk
Eeva Kalli kesk
Vesa Kallio kesk
Anne Kalmari kesk
Hilkka Kemppi kesk
Tuomas Kettunen kesk
Hanna Kosonen kesk
Katri Kulmuni kesk
Mika Lintilä kesk
Markus Lohi kesk
Hanna-Leena Mattila kesk
Timo Mehtälä kesk
Olga Oinas-Panuma kesk
Jouni Ovaska kesk
Hanna Räsänen kesk
Annika Saarikko kesk
Mikko Savola kesk
Markku Siponen kesk
Eerikki Viljanen kesk
Harry Harkimo liik